

MPSC अभ्यास साहित्य 2024

Kharif crops, also known as **monsoon crops or autumn crops**, are domesticated plants grown and harvested in **India**, **Pakistan**, **and Bangladesh** during the monsoon season, which lasts from June to November depending on location. **Rice**, **maize**, **and cotton** are some of India's major Kharif crops. **Monsoon rains** can begin as early as May in some parts of the Indian subcontinent, and crops are typically harvested between the third and fourth weeks of September and October. In contrast to Rabi crops, which are grown in the winter, Kharif crops **require adequate rainfall**. In this article, we will discuss **Kharif** which will be helpful for UPSC exam preparation.

खरीप पिके, ज्यांना पावसाळी पिके किंवा शरद ऋतूतील पिके म्हणूनही ओळखले जाते, ही देशी रोपे आहेत जी भारत, पाकिस्तान आणि बांगलादेशमध्ये पावसाळी हंगामात उगवली जातात आणि कापली जातात, जी स्थानानुसार जून ते नोव्हेंबर पर्यंत टिकते. तांदूळ, मका आणि कापूस ही भारतातील काही प्रमुख खरीप पिके आहेत. भारतीय उपखंडातील काही भागांमध्ये मे महिन्याच्या सुरुवातीला मान्सूनचा पाऊस सुरू होऊ शकतो आणि पिकांची कापणी साधारणपणे सप्टेंबर आणि ऑक्टोबरच्या तिसऱ्या आणि चौथ्या आठवड्यात केली जाते. हिवाळ्यात पिकवल्या जाणाऱ्या रब्बी पिकांच्या उलट खरीप पिकांना पुरेशा पावसाची गरज असते. या लेखात आपण खरिपाची चर्चा करू जी यूपीएससी परीक्षेच्या तयारीसाठी उपयुक्त ठरेल.

What is a Kharif Crop?

- The Kharif crops are often called **monsoon crops** because they are usually sown in the months of June-October.
- The monsoon months are regarded as ideal for seeding since the crops need a warm, humid temperature for germination.
- As monsoon arrives at a different time in the different states of the country, the exact months vary from state to state.
- For instance, seeds may be seeded in the **southern states** by the end of May, whereas they are often shown in the **northeastern states** by the end of June.
- Major crops planted during this season are paddy, maize, jowar, bajra, tur (arhar), moong, urad, cotton, jute, groundnut, and soya bean.

खरीप पीक म्हणजे काय?

- खरीप पिकांना पावसाळी पिके असे म्हटले जाते कारण ते सहसा जून-ऑक्टोबर मिहन्यात पेरले जातात.
 पावसाळ्याचे मिहने पेरणीसाठी आदर्श मानले जातात कारण पिकांना उगवण करण्यासाठी उबदार, दमट तापमान आवश्यक
 असते.
- देशातील वेगवेगळ्या राज्यांमध्ये मान्सून वेगवेगळ्या वेळी येत असल्याने, अचूक मिहने वेगवेगळ्या राज्यांमध्ये बदलतात.
- उदाहरणार्थ, मे मिहन्याच्या अखेरीस दिक्षणेकडील राज्यांमध्ये बियाणे पेरले जाऊ शकते, तर ईशान्येकडील राज्यांमध्ये ते जूनच्या अखेरीस दर्शविले जातात.
 या हंगामात भात, मका, ज्वारी, बाजरी, तूर (अरहर), मूग, उडीद, कापूस, ताग, भुईमूग आणि सोयाबीन ही प्रमुख पिके घेतली जातात.

Common Kharif Crops

The type of crops grown and harvested in the Kharif season is:

adda 241

MPSC अभ्यास साहित्य 2024

Rice

Since India is the world's top producer of rice, it is a staple food in Indian households, rice is seeded and harvested during the Kharif season because it is a crop that demands a lot of water and thrives in a hot, humid atmosphere.

Sugarcane

In India, sugar cane production occupies about 2.8% of the gross planted area. It requires a hot and humid atmosphere to be grown because it is an important raw ingredient in this sugar industry.

Cotton

Indian cotton, the most significant fiber crop in the nation, is well known around the world for its superior quality. Cotton can grow best in climates with black soil and high humidity levels.

सामान्य खरीप पिके

खरीप हंगामात घेतली जाणारी मुख्य पिके पुढीलप्रमाणे आहेत.

तांदूळ

भारत हा तांदूळ उत्पादनात जगातील अव्वल देश असल्याने, हे भा<mark>रतीय</mark> घरातील मुख्य अन्न आहे, खरीप हंगामात तांदूळ बियाणे आणि कापणी केली जाते कारण हे एक पीक आहे ज्याला भरपूर पाणी द्यावे लागते आणि ते उष्ण, दमट वातावरणात वाढते.

ऊस

भारतात ऊस उत्पादनाने एकूण लागवड क्षेत्रापैकी 2.8% क्षेत्र व्यापले आहे. हे पीक घेण्यासाठी उष्ण आणि दमट वातावरण आवश्यक आहे कारण हा साखर उद्योगातील एक महत्त्वाचा कच्चा घटक आहे.

कापूस

भारतीय कापूस, देशातील सर्वात महत्त्वाचे फायबर पीक, त्याच्या उत्कृष्ट गुणवत्तेसाठी जगभरात प्रसिद्ध आहे. काळी माती आणि उच्च आर्द्रता असलेल्या हवामानात कापूस चांगला वाढू शकतो.

What is the Kharif Season?

- Kharif is one of the three major cropping seasons in India. The Kharif season **starts in May and ends in January** at the latest and it varies from crop to crop and from region to region.
- In India, the Kharif Season generally starts in June and ends in October.
- Kharif crops are typically planted at the start of the first rains of the southwest monsoon season and harvested at the end of the monsoon season (October–November).
- **Monsoon sowing dates** vary, occurring toward the end of May in the southern state of **Kerala** and reaching July in some north Indian states.

MPSC अभ्यास साहित्य 2024

- Kharif crops are sown in May, June, and July in other regions where rains fall in June, such as Maharashtra, the **west coast of India, and Pakistan**.
- Kharif crops are typically planted in **Bangladesh** at the start of the first rain in June.

खरीप हंगाम काय आहे?

- खरीप हा भारतातील तीन प्रमुख पीक हंगामांपैकी एक आहे. खरीप हंगाम में मध्ये सुरू होतो आणि जानेवारीमध्ये शेवटच्या टप्प्यात संपतों आणि तो पिकानुसार आणि प्रदेशानुसार बदलतों.
- भारतात खरीप हंगाम साधारणपणे जूनमध्ये सुरू होतो आणि ऑक्टोबरमध्ये संपतो.
- खरीप पिकांची लागवड सामान्यत: नैऋत्य मोसमी पावसाच्या पहिल्या पावसाच्या सुरुवातीला केली जाते आणि पावसाळी हंगामाच्या शेवटी (ऑक्टोबर-नोव्हेंबर) कापणी केली जाते.
- मान्सूनच्या पेरणीच्या तारखा वेगवेगळ्या असतात, दक्षिणेकडील केरळ राज्यात मे मिहन्याच्या शेवटी आणि काही उत्तर भारतीय राज्यांमध्ये जुलैपर्यंत पोहोचतात.
- महाराष्ट्र, भारताचा पश्चिम किनारा आणि पाकिस्तान यांसारख्या जूनमध्ये पाऊस पडणाऱ्या इतर प्रदेशांमध्ये खरीप पिकांची पेरणी मे, जून आणि जुलैमध्ये केली जाते.
- खरीप पिकांची लागवड सामान्यतः बांगलादेशमध्ये जूनमध्ये पहिल्या पावसाच्या सुरुवातीला केली जाते.

Conclusion

A successful Kharif and rabi season is critical to ensuring food availability to feed the country's growing population. In addition, a poor monsoon and lower crop output may prompt the government to raise minimum support prices for farmers as a show of solidarity with the larger farming community. This, in turn, may result in a higher market price.

निष्कर्ष

देशाच्या वाढत्या लोकसंख्येला अन्न पुरवण्यासाठी खरीप आणि रब्बी हंगाम यशस्वी होणे महत्त्वाचे आहे. याशिवाय, खराब मान्सून आणि कमी पीक उत्पादन मोठ्या शेतकरी समुदायासोबत एकता दाखवण्यासाठी सरकारला शेतकऱ्यांसाठी किमान आधारभूत किमती वाढवण्यास प्रवृत्त करू शकते. यामुळे बाजारभावात वाढ होऊ शकते.